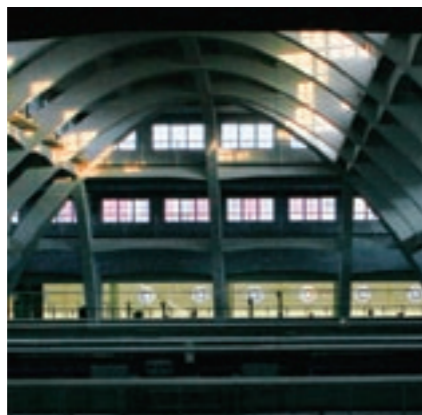

Fotografování interiérů

Kvalitní fotografování interiérů je technicky náročné a jeho úspěšné zvládnutí je vysokou školou fotografa. Můžeme ho dobře srovnat s fotografováním architektury, s níž interiéry souvisí technickým vybavením a možnými úskalími. Na cestě k úspěšnému zvládnutí je také mnoho technicky jednodušších motivů, takže se nemusíme fotografování interiérů vůbec bát.

1 Historické interiéry

Fotografovat historické prostory bývá často velmi atraktivní, a pokud je to dovoleno a máme na focení klid a prostor, můžeme se v historickém prostoru krásně fotograficky vyřádit. K nejčastějším úskalím patří nízká hladina osvětlení a kombinace umělého světla s denním.

2 Interiéry domova

K fotografování domácích prostor bývá fotograf zván z nejrůznějších důvodů. Fotografa si může objednat sám majitel pro dokumentační účely třeba kvůli pojištění nebo prodeji, jindy originálně řešené prostory hledá nějaký časopis zabývající se bydlením. Fotograf by měl vystihnout podstatu interiéru, který mnohdy zajímavě zrcadlí osobnost jeho obyvatele.

3 Veřejné prostory

Moderní architektura pojímá veřejně přístupné interiéry často nejen jako funkční organismus, ale také jako působivou estetickou záležitost. Může jít o malý prostor kavárny, sál muzea, ale také o mohutné haly, jaké známe třeba z letiště. Každé takové řešení vyžaduje od fotografa jiný přístup. Fotografie veřejně přístupných interiérů zahrnuje náměty v širokém rozsahu od zachycení celků po charakteristický detail.

4 Interiéry pro propagaci

Pro propagační účely se interiér fotografuje obvykle méně popisným způsobem, je možné i obohacení stafáží a nadsázka ve formě nasvícení. Někdy takový snímek vytvoří i určitou symboliku. Různý typ nasvícení téže architektury samozřejmě může posunout vyznění díla úplně do jiné polohy, než původně architekt zamýšlel. Záleží na účelu fotografování.

↑ **EXPONOVÁNO METODOU POSTUPNÉHO SVÍCENÍ.**
Foto: Assem Al-Sabban

Historické interiéry

Historické interiéry fotografuje profesionál se světelným parkem a stativem na velký formát i běžný návštěvník kompaktem z ruky a s bleskem. Ani jeho snímek nemusí mít pokácené linie a prostor bude nasvícen stejně.

Hledání stanoviště

Volba vhodného stanoviště pro fotografování interiéru má klíčový význam. Při jeho volbě vychází fotograf ze svého vybavení (typu přístroje, parametrů objektivu), z možného maximálního odstupu, rozmištění světel a samozřejmě i povahy interiéru. Mnohde si fotograf svá stanoviště ani nemůže příliš vybírat. Měl by technicky správně a emotivně působivě zachytit co největší prostor, přičemž

také záleží na účelu jeho práce: foti pro pohlednice, do uměnovědné publikace, průvodce, prospektu, pro web, nebo jen pro návštěvníckou upomínku?

Světelné podmínky

Základním problémem bývá směr přirozeného osvětlení, které neosvětluje rovnoměrně celý námět a tmavší oblasti je třeba přisvětlit. To se děje pomocným vedlejším světlem i odraznými deskami.

V některých případech se k nasvícení celé scény použijí umělé zdroje světla, v komplikovanějších případech se volí metoda postupného nasvětlování a následného složení optimálních světel ve vrstvách počítačového programu.

Největší úskalí

Profesionální fotografování interiéru je časově náročné, snímku by mělo předcházet studium stanoviště a volby nevhodnějších světel-

1. FOTOGRAFOVÁNÍ INTERIÉRŮ CHRÁMŮ bývá technicky náročné. Svislice musí mít logiku, ve světlech i stínech musí být kresba.

2. POKUD V PROSTORU HRAJE VÝZNAMNĚJŠÍ ROLI OSVĚTLENÍ ZVENCÍ, musí se nalézt pro záběr výstižná denní doba. I když u rozlehlých prostor uspořádaných přesně na symetriu láká využití principu souměrnosti, stanoviště fotografa by nemělo být přesně na ideální střed. I průmyslový objekt je svým způsobem chrám...

3. U SNÍMKŮ INTERIÉRŮ JE DŮLEŽITÁ VYVÁŽENOST V NASVĚTLENÍ Tento záběr je vlevo přisvícen bleskem, přičemž se hledal optimální poměr mezi jeho výkonem a světlem na zahradě za oknem. Dalším světlem byla žárovka, nasvčující stěnu vpravo.

ných poměrů. Technicky brilantní a precizní fotografování interiéru není o náhodě. Stejně jako u fotografování architektury může způsobit problém i způsob zachycení vertikálně a horizontálně probíhajících linií a hran, které musí mít nějakou logiku.

Fotografická výzbroj

Použití vhodné techniky vychází z účelu fotografické práce. Profesionál použije do interiéru i v digitální éře často přístroj na klasický velký formát. Běžný fotograf užije běžných širokouhlych objektivů, které kvůli odstupu bývají ve výbavě fotografa interiéru velmi důležité. Nezbytným doplňkem je stativ, který umožňuje nejen dlouhé expoziční doby, ale také důkladnou kontrolu sklonu a orientace přístroje před záběrem. Stativ je nutný i pro sérii odstupňovaných expozic (podrobně FV 6/2007). □

4. V TOMTO ZÁBĚRU se řešily svislice sloupů a optimální vyváženost kresby uvnitř a venku.

Interiéry domova

Privátní interiéry nalézáme v různých nabídkových katalozích a časopisech o bydlení a životním stylu. Snímky by měly nejen vystihnout prostor, ale také působit pozitivně a zrcadlit osobnosti jeho uživatelů.

Volba stanoviště

Fotograf v interiérech menších rozměrů zápolí často s malým odstupem. Čím širší ohnisko objektivu použije, tím bedlivěji musí volit své stanoviště a sklon přístroje, aby nedošlo k nežádoucímu zkreslení. Pokud obohacuje snímek o stafáž, bývá vhodnější kvůli době expozice, když je postava v interiéru v klidu. Stanoviště proti oknu s užitím denního světla může být problematické a vyžaduje proměření. Vždy je vhodných více expozic, u digitálů každopádně formát RAW.

Světelné podmínky

Pro fotografování interiérů je typický delší expoziční čas. Mám-li se rozhodnout pro vyšší ISO a kratší expozici, nebo pro základní ISO a delší čas expozice, volím vždy ISO co nejnižší a samozřejmě formát RAW. Užití blesků v malém prostoru bývá dosti problematické. Někdy se může hodit našroubovat do patice E27 místo běžné 230V žárovky tzv. úspornou žárovku s nízkým příkonem, ale vysokou svítivostí a teplotou světla blízkou dennímu.

5. CHARAKTERISTICKÝ DETAIL bývá v interiérech také důležitý a v sousedství dalších záběrů pomůže dotvořit pocit z celku. Hra světla a stínu, s níž architekt počítal.

6. VÝRAZNÝ SVĚTELNÝ ZDROJ v interiéru pomáhá zvyšovat pocit prostorovosti. Fotograf Assem Al-Sabban tento a následující dva záběry pořizoval Sinarem s restitucí na formát 9 x 12 cm.

Největší úskalí

Při svícení nutno dát pozor na lesky a stíny drobných předmětů, které spolu s liniemi a hranami mohou způsobit na snímku určitý zmatek. Kritické také mohou být lesky na vyleštěných podlahách! V malém prostoru musíme věnovat větší pozornost řešení barevnosti a samozřejmě otázkám sbíhavosti linií.

Fotografická výzbroj

Interiéry domovů se mohou fotografovat všemi typy profesionálnějších přístrojů, nicméně snímače s velikostí kinofilmového políčka jsou výhodou, neboť umožňují užívat kratších ohnisek digitálů. Dále je vhodný stativ. Zmíněné úsporné žárovky jsou opatřené nálepkou s nápisem B. I. G. □

7. INTERIÉR FOTOGRAFOVANÝ METODOU POSTUPNÉHO SVÍCENÍ, aby kresba ve všech partiích byla zcela vyrovnaná. Rozsvícená světla, i když expozičně mohou někdy záběr komplikovat, pomáhají zvyšovat prostorový efekt a dodávají tomuto snímku orientálního interiéru i jistou tajemnost. Foto: Assem Al-Sabban

8. V TOMTO PŘÍPADĚ dojem prostorovosti zvyšuje jednak zrcadlo, jednak uplatnění výrazného motivu v popředí. Opět bylo využito metody postupného svícení.

Veřejné prostory

Veřejně přístupné interiéry se fotografují zejména do publikací a časopisů o architektuře. Bývá pro ně charakteristické uplatnění různých materiálů a často také výrazné barevné řešení.

Volba stanoviště

V moderním interiéru by měl fotograf co nejméně nechat zaznít architektův záměr a volbou stanoviště zvýraznit také účel objektu. Na stanoviště má vliv i umístění zdrojů osvětlení. Zajímavě mohou působit také nadhledy, podhledy, nezbytné jsou detaily.

Světelné podmínky

Veřejně přístupný interiér bývá někdy prosklený, tudíž v něm může

9. LETIŠTNÍ HALY V MADRIDU působí velkolepě, mají řadu zajímavých detailů, ale vytvoření celkového dojmu z prostoru a architektonického řešení není úplně jednoduché. Největším problémem jsou lesky, vhodný odstup a intenzita venkovního světla. Zde se podařilo vyjádřit i barevný kontrast studených tónů dole a teplých nahoře.

10. DĚTSKÝ KOUTEK v muzeu věd Museo de las Ciencias Príncipe Felipe ve Valencii fascinuje nápaditostí i barevností. Aby záběr prostoru většinou plně děti mohli vzniknout, bylo nutno domluvit speciální čas na fotografování. Kvůli nasvětlení partie okolo klokana se umístila za strom lampa svítící na strop v pozadí.

být dostatek světla i pro expozice zachycující ruch. U zakázky musí fotograf vykonat obhlídku místa, aby zjistil, kdy v něm bude nejpříhodnější světlo a jaké. V proskleném prostoru a při použití lesklých obkladů z kovu číhá na fotografa nejvíce problémů v podobě lesků a odrazů, které mohou způsobit značný vizuální zmatek. Na nekovové plochy je polarizační filtr krátký, tudíž musí někdy přijít na řadu i retuš.

Největší úskalí

Jak je známo, u svislých linií a hran architektury určuje sbíhání především sklon fotografického přístroje a dále velikost odstupů. Platí, že čím větší je vzdálenost přístroje od objektu, tím méně je sbíhání výrazné. Z hlediska odstupů je tak práce ve velkém prostoru menší problém, na druhou stranu může komplikovat fotografovu práci rozsáhlé prosklení interiéru. Světlo pronikající zvenku komplikuje nejen nasvícení, ale také se odráží v lesklé dlažbě, skleněných stěnách a ocelových prvcích interiéru. Někdy je proto lepší provést sled expozic v noci, když neruší parazitní světlo z venku a koneckonců ani návštěvníci... □

11. SKLOUBENÍ HISTORICKÝCH EXPONÁTŮ s moderní architekturou mnohdy umocňuje návštěvník zázitek a fotografiu poskytuje vítaný kontrast. Maketa létajícího stroje, vytvořená podle Leonardových náčrtků a poznámek. Aby světlo zvenku nepřezářilo exponáty (poměrně obtížně nasvítitelné), bylo nutno počkat na sklonek dne.

12. I MODERNÍ ZAHRADE MŮŽE BÝT V INTERIÉRU. V tomto případě se experimentovalo s kombinací umělého světla s podvečerním.

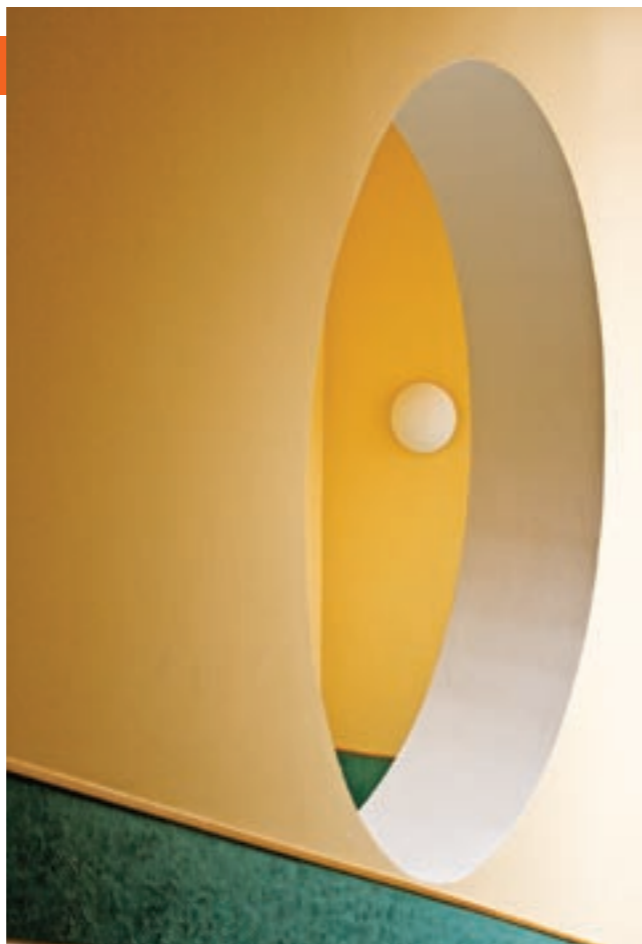
Interiéry pro propagaci

Patně vůbec nejčastěji se fotografují interiéry pro propagační účely. Mnohdy to znamená, že do snímku se dostanou prvky nadsázky, neobvyklé nasvícení, pohyb, zkrátka se preferuje pocit a nálada před popisností.

Volba stanoviště

Volba stanoviště u náladového snímku interiéru nevychází ze snahy naplnit myšlenku architekta, ale čistě ze záměru a úkolu fotografa, pro něhož může být interiér v některých případech jen jakousi kulisou pro reklamní záměr. Ten

mnohdy vyžaduje důmyslnou technickou kvalitu a vynalézavost v osvětlení a preciznost v uspořádaném sbíhání hran a linií. Na rozdíl od dokumentace interiérů je u propagačních snímků často využíváno postav s pohybovým rozostřením.

INZERCE

Brilantní optika, excelentní výkon

Kvalitu obrazu určuje kvalita použitého objektivu. Prvotřídní objektivy ZUIKO DIGITAL, navržené výhradně pro digitální zrcadlovky, jsou zárukou jedinečných fotografií.

Objevte svůj svět: www.olympus.cz

CashBack
Zakupte si objektiv ZUIKO DIGITAL a získáte zpětnou slevu až 3000 Kč!
Akce platí od 1.10.2008 do 31.1.2009

OLYMPUS

Vaše Představy, Naše Budoucnost

13. FOTOGRAFOVÁNÍ INTERIÉRŮ NENÍ JEN O CELCÍCH, ALE TAKÉ O DETAILECH. Hledání charakteristických částí a harmonie barevných prvků je pro sérii snímků z jakékoli lokality nesmírně důležitá. Fotografii z kolínského divadla vytvořila Lenka Scheuflerová.

14. SLAVNOSTNÍ PROSTŘENÍ a nad tím Pavoučí muž. V takovémto prostoru se velkou měrou projevuje rozdíl mezi zataženou oblohou a slunečnem.

Světelné podmínky

Světelné podmínky vycházejí z účelu fotografování. Světlo dává prostoru vyniknout, tvaruje ho a formuje, ale zároveň poskytuje určitou náladu. U propagačního snímku, u něhož se jistá nadsázka čeká, fotograf může do určité míry světlo volit. Zajímavé náladové snímky mohou vzniknout v kontrastu světla dne v interiéru a noci za okny. Světelné nápady a volba světél vůbec mohou někdy evokovat další výklady snímku až třeba k nějakému symbolickému vyznění, které může podpořit také název.

Největší úskalí

Největším úskalím náladových snímků interiéru je vyvážení poměru mezi snovostí záměru fotografa a realitou prostoru. Kresba ve světlech musí být, přezáření ve světlých partiích ve větším rozsahu je chybou.

Fotografická výzbroj

K fotografickému vybavení uváděnému v prvních dvou částech musíme přiřadit vhodný počítačový program, s jehož pomocí sladíme případné jednotlivé dílčí expozice interiéru do jednoho celku (viz též následující stránka o HDR).

15. I PŘI FOTOGRAFOVÁNÍ INTERIÉRŮ se může využít kontrast klidu a pohybu. V tomto případě šlo o téma: Jezdíte metrem, je rychlé a pohodlné! Nešlo ovšem o Prahu

16. KATALOGY KUCHYNÍ A KOUPELEN jsou častým inspiračním doplňkem při rozhodování přestavby interiéru. Fotograf zachycuje jednak výstavní řešení, což je z jeho hlediska

©, ale o Helsinky. Rozostření krajiny za oknem je dáno delší expozicí; fotografováno pomocí monopodu.

jednodušší, nebo reálné hotové instalace. U nich bývá často problém s odstupem, světlem i dodržením barevnosti. Na snímku jsou obklady RAKO ze série Salsa a mozaika Imperial.

Kouzla s HDR a barevnou teplotou

Snímky s HDR

Jak víme z minulého čísla FotoVideo (s. 66–71), HDR znamená „High Dynamic Range“, tedy „vysoký dynamický rozsah“. Jde o to, jak komprimovat velice široký rozsah jasů reálného světa na monitor nebo zvětšeninu tak, aby záznam odpovídal alespoň možností vidění lidského oka. Běžná digitální fotografie (ani klasická barevná) není totiž schopna jediným záběrem zaznamenat u scén s vysokým dynamickým rozsahem plný rozsah jasů. Běžný senzor běžného digitálu zaznamená zhruba 9 EV (resp. clonových čísel). Lidské oko má po adaptaci na prostředí dynamický rozsah zhruba 27 EV... Jestliže fotografujeme interiér s výhledem do zahrady, bude poměr jasů minimálně 1 : 1000, tedy nějakých 10 EV. Jasně slunce a stíny v zákoutích a interiéru klidně prohloubí rozsah jasů na 1 : 1 000 000, což se jednou expozicí s kresbami ve světlech a stínech u většiny digitálů zachytit již ne-

dá. Proveďte se proto sled expozic s různým expozičním časem, ale jinak zcela identických, a s pomocí HDR zpracování v nějakém vhodném programu se složí výsledný snímek s perfektní kresbou ve světlech i stínech.

Příklady programů pro HDR

Pokud máme možnost sled několika expozic zpracovávat v různých programech, budeme překvapeni, že u stejných snímků dostaneme dosti rozdílné výsledky. Zkušební verze u uvedených programů si lze stáhnout z několika českých nebo zahraničních internetových stránek. Mě osobně překvapuje, že jinak vynikající Photoshop nenabízí v této oblasti to nejlepší.

- **Photomatrix** – pokládán za nejvyspělejší a nejlépe ovladatelný (viz minulý FotoVideo)
- **FDRTools** – má některé osobité funkce, které jinde nejsou
- **EasyHDR**

- **Zoner Photo Studio**
- **Adobe Photoshop** (ze Soubor/Automaticky/Sloučit do HDR)
- **Ovladače mapování tónů v Adobe Photoshop**
- **Equalize Histogram** (Vyrovnat histogram)
- **Local Adaptation** – nejučinnější u Photoshopu
- **Highlight Compression** (Komprese světel)
- **Exposure a Gamma** (Expozice a gama) – globální a v podstatě málo účinné

Kouzla s barevnou teplotou

Práce s RAW formátem jak známo umožňuje různé barevné výklady. Při fotografování interiérů tak můžeme v některých případech při zobrazení detailů udělat i chybu, neboť se můžeme odchýlit od skutečnosti viděné naším okem. Na druhé straně je tu prostor pro zajímavé experimenty! □

SOUTĚŽ

NEJPOVEDENĚJŠÍ FOTOGRAFIE INTERIÉRU

Fotografie může být barevná i černobílá. Pošlete ji ve formátu JPG (max. 5 MB) na e-mailovou adresu jaknato@atemi.cz. Ceny pro nejuspěšnější soutěžící věnovala společnost Verbatim.

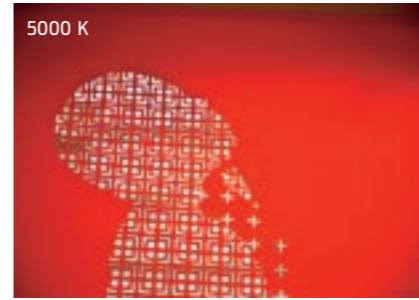
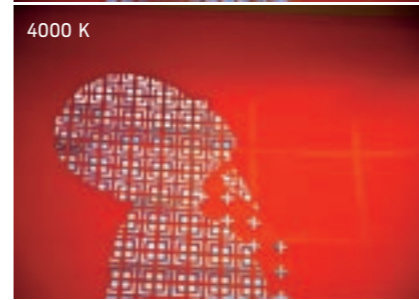
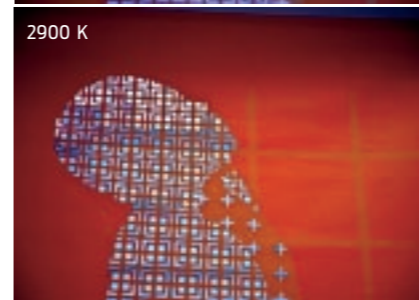
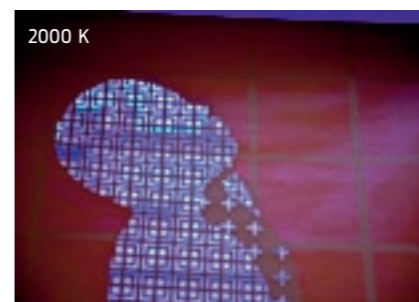
1. cena: Verbatim smartdisk 500 GB – přenosný pevný disk a 4GB Compact Flash
2. cena: 8GB Compact Flash
3. cena: 8GB SD Card Premium

Uzávěrka soutěže:

5. 2. 2009
Nezapomeňte připsat svou přesnou poštovní adresu!

Maximální objem dat je 5 MB. Současně se svým soutěžním příspěvkem a potvrzeným autorstvím zašlete své plné jméno, poštovní adresu a telefonní číslo. Vítězné snímky budou zveřejněny v časopise FotoVideo a na www.ifotovideo.cz. Pořadatel soutěže a časopis FotoVideo si vyhrazují právo publikovat soutěžní snímky v souvislosti s prezentací této soutěže.

ČTYŘI BAREVNÁ POJETÍ VÝZDOBY REPREZENTAČNÍ PRODEJNY

Změny barev a tím celého vyznění uměleckého díla bylo dosaženo změnou barevné teploty na příslušné liště při vyvolávání RAW v Adobe Photoshop CS3.

Pavel Scheufler
www.scheufler.cz

SHRNUTÍ METOD SVÍCENÍ V INTERIÉRU

POUZE UMĚLÉ SVĚTLO V DANÉM PROSTŘEDÍ

riziko: nedostatečné prosvětlení prostoru
řešení: formou více expozic v HDR
poznámka: u méně komplikovaných záběrů je možná jedna expozice v RAW (Příklad Foto 1)

KOMBINACE UMĚLÉHO A VENKOVNÍHO SVĚTLA

riziko: problém s vyvážením bílé a přesvícení partií u oken
řešení: více expozic v RAW a následně složení do jednoho snímku na počítači, přisvětlení příručním bleskem (Příklad Foto 3)

METODA POSTUPNÉHO SVÍCENÍ

(viz FV 06/07, zde například snímek na straně 55)
poznámka: časově náročné, vyžaduje zkušenost se svícením i s prací v grafickém programu

DOMINANTNÍ UMĚLÉ SVĚTLO ROZMÍSTĚNÉ FOTOGRAFEM

původní zdroje mají jen pomocnou funkci
riziko: vyžaduje vybavení, zkušenosti
poznámka: při správném rozložení zdrojů světla může podat vynikající výsledek i jeden RAW záběr (příklad foto 6, 7)

ZÁBLESKOVÁ SLOŽ

riziko: zakouření prostoru
poznámka: v současnosti se tato metoda při fotografování interiérů téměř nepoužívá, v minulosti přicházela v úvahu zejména u mimořádně rozlehlých a vysokých prostor. Stále se však používá například při fotografování v jeskyních.

LEICA D-LUX 4

Nový, výjimečně osobitý kompakt, jehož hodnota neklesá

Tento jedinečný produkt zakoupíte ve vybraných foto prodejnách. Více informací o D-LUX 4 najdete na:

www.leica-camera.com

Zastoupení Leica v ČR:
OLYMPUS C&S spol. s r.o.
Evropská 176, 160 41 Praha 6
tel.: +420 602 305 524, +420 602 656 908
e-mail: leica@olympus.cz

Zastoupení Leica v SK:
OLYMPUS SK spol. s r.o.
Trnavská ul. 84, 821 07 Bratislava,
tel.: +421 244 457 933-4, e-mail: leica@olympus.cz